

25. MEKTUP

٢٥- ﴿الْمَكْتُوبُ الْخَامِسُ وَالْعِشْرُونَ إِلَى الْحَوَاجَةِ شَرَفِ الدِّينِ حُسَيْنٍ فِي بَيَانِ أَنَّ كُلَّ عَمَلٍ يَصْدُرُ عَلَى وَفْقِ الشَّرِيعَةِ الْغَرَّاءِ فَهُوَ دَاخِلٌ فِي الذِّكْرِ﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى قَدْ وَصَلَتِ الصَّحِيفَةُ الشَّرِيفَةُ الَّتِي أَرْسَلَهَا وَلَدِي الْأَعَزُّ صُحْبَةً مَوْلَانَا عَبْدَ الرَّشِيدِ وَمَوْلَانَا جَانُ مُحَمَّدٍ وَوَصَلَ مَبْلَغُ النَّذْرِ أَيْضًا جَزَاكُمُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ خَيْرًا قَدْ أَوْرَثَ سَمَاعُ خَيْرِ صُحْبَتِكُمْ فَرَحًا وَافِرًا (أَيُّهَا الْوَلَدُ) إِنَّ الْفُرْصَةَ غَنِيمَةً وَالصَّحَّةَ وَالْفَرَاغَ مُغْتَنِمَانِ فَيَنْبَغِي صَرْفُ الْأَوْقَاتِ إِلَى الذِّكْرِ الْإِلَهِيِّ جَلَّ شَأْنُهُ عَلَى الدَّوَامِ وَكُلُّ عَمَلٍ يَصْدُرُ عَلَى وَفْقِ الشَّرِيعَةِ الْغَرَّاءِ فَهُوَ دَاخِلٌ فِي الذِّكْرِ وَإِنْ كَانَ يَبْعًا وَشَرَاءً فَيَنْبَغِي مُرَاعَاةُ الْأَحْكَامِ الشَّرْعِيَّةِ فِي جَمِيعِ الْحَرَكَاتِ وَالسَّكَنَاتِ لِتَصِيرَ كُلُّهَا ذِكْرًا فَإِنَّ الذِّكْرَ عِبَارَةٌ عَنْ طُرْدِ الْغَفْلَةِ وَمَتَى حَصَلَتْ مُرَاعَاةُ الْأَوَامِرِ وَالنَّوَاهِي فِي جَمِيعِ الْأَفْعَالِ فَقَدْ تَيَسَّرَتِ النِّجَاحُ مِنْ أَسْرِ الْغَفْلَةِ عَنِ الْأَمْرِ بِالْأَوَامِرِ وَالنَّاهِي عَنِ الْمَنَاهِي وَحَصَلَ دَوَامُ ذِكْرِهِ تَعَالَى وَهَذَا الَّذِي ذَكَرْنَاهُ مِنْ دَوَامِ الذِّكْرِ وَرَاءَ يَادَدَاشْتِ خَوَاجَكَانَ قَلَسَ اللَّهُ أَسْرَارَهُمْ فَإِنَّهُ مَقْصُورٌ عَلَى الْبَاطِنِ وَهَذَا مُتَمَشِّقٌ فِي الظَّاهِرِ أَيْضًا وَإِنْ كَانَ مُتَعَسِّرًا وَفَقْنَا اللَّهَ سُبْحَانَهُ وَإِيَّاكُمْ بِمُتَابَعَةِ صَاحِبِ الشَّرِيعَةِ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَالتَّحِيَّةُ.

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup Hacı Şerafettin Hüseyin'e gönderilmiştir. İmâm-ı Rabbanî bu mektupta yüce şeriata uygun olarak yapılan her fiilin zikir olduğunu beyan etmektedir.

Allah'a hamd, peygamberlerine selam olsun.

Kıymetli oğlumun Mevlana Abdurreşid ve Mevlana Can Muhammed'le birlikte gönderdiği değerli mektup ve adak parası elimize ulaştı. Allah sizi mükafatlandırsın. Ayrıca sıhhat haberinize de çok sevindik.

Ey oğlum! Fırsat ganimettir. Sıhhat ve boş vakti de ganimet bilmedir. Vakitlerimizi Cenab-ı Allah'ı zikretmekle geçirmeliyiz. Alış-veriş de olsa yüce şeriata uygun olarak yapılan her şey zikir kabul edilir. Bütün hal ve hareketımızda şer'i hükümlere riayet etmeliyiz ki bunların hepsi zikir sayılsın. Zira zikir gafleti defetmektir. Bütün işlerde Allah'ın emir ve yasaklarına riayet edildiği takdirde, iyilikleri emreden ve kötülükleri yaskılayan Allah'a karşı gafletten kurtulmuş olur ve sürekli zikir halini yakalamış oluruz. Anlatmaya çalıştığımız bu sürekli zikir hali Hâcegân (kaddesallahü esrarahüm) hazeratının *yad-daşt*¹⁵¹ dedikleri şeyin ötesindedir. Zira yad-daşt sadece insanın batınıyla alakalıdır. Burada anlatmak istediğimiz hal her ne kadar zor da olsa aynı zamanda insanın zahiriyle de alakalıdır. Allah bizleri ve sizleri şeriatın sahibi Peygamber Efendimizin (sallallahü aleyhi ve sellem) sünnetine tabi olmaya muvaffak eylesin

❧ KELİME ANLAMI ❧

25 إِلَى الْمَكْتُوبِ الْخَامِسُ وَالْعِشْرُونَ Yirmi beşinci mektup (Kime gönderilmiş?) فِي بَيَانِ أَنَّ الْحَاجَّةَ شَرَفَ الدِّينِ حُسَيْنِ Hâce Şerefuddin Hüseyin'e (Ne haklıdır?) عَلَى وَفْقِ الشَّرِيعَةِ كُلِّ عَمَلٍ يَصْدُرُ Muhakkak ki; sadır olan her amel (Ne olduğu halde?) O zikir kabilindendir > فَهُوَ ذَاخِلٌ فِي الذِّكْرِ Şeriat-ı Garra'ya uygun (Nedir?) الذِّكْرِ

قَدْ Hamd Allah'a, وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى Selam da onun seçtiği kullara. Öyle mektup ki onu أَرْسَلَهَا وَلَدِي الْأَعَزُّ Şerefli mektup ulaştı وَصَلَتِ الصَّحِيفَةُ الشَّرِيفَةُ Mevlana aziz oğlum gönderdi (Kime?) مُحَمَّدٌ جَانَ مَوْلَانَا وَوَصَلَ مَبْلَغَ النَّذْرِ أَيْضًا le Abdurreşid ve Mevlana Can Muhammed'le Ve nezir parası da ulaştı aynı şekilde حَزَاكُمُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ خَيْرًا Allah sizi hayırla mükafatlandırınsın قَدْ أَوْرَثَ Tam bir sevinci وَافِرًا (Neyi?) سَمَاعُ خَيْرِ صُحْبَتِكُمْ Sağlıklı olduğunuz haberi (Neyi?) وَالصَّحَّةُ Ey oğlum الْفُرْصَةُ غِيَمَةٌ Muhakkak ki fırsat bir ganimettir صَرَفُ Öyleyse gereklidir (Ne?) وَالْفَرَاغُ Sağlık ve boş vakitte iki ganimettir إِلَى الذِّكْرِ الْإِلَهِيِّ جَلَّ شَأْنُهُ عَلَى الدَّوَامِ Vakitlerin harcanması (Neyi?) الْأَوْقَاتِ

¹⁵¹ Yâd-daşt, hatırdı tutmak. Kesintisiz huzur hali. İmam-ı Rabbânî bu kavramı kendi tasavvufi tecrübesine göre şöyle tarif eder: "Yad-daşt, yüce Zat-ı Pak-i Sübhaniye'nin zuhurundan ve isim, sıfat, şuan ve itibarlar düşünülmezsizin Zat-ı Paki Sübhaniyye huzurundan ibarettir." Bkz., Mektubat, birinci cilt, yirmi yedinci mektup.

عَلَى وَفَقِيَ (Nasıl?) Her amel ki sadır oluyor Şanühü'yü devamlı zikre يَصْدُرُ Şeraî-i Garra'ya uygun (O nedir?) الذِّكْرُ Zikir zümresine مُرَاعَاةٌ (Ne?) Dolayısıyla gereklidir Alış-veriş olsa bile وَإِنْ كَانَ يَبِيعًا وَشِرَاءً Bütün فِي جَمِيعِ الْحَرَكَاتِ وَالسَّكَنَاتِ Şer'i hükümlere riayet (Nerede?) هَرِّكَاتُهَا كُلُّهَا ذِكْرًا (Neden?) Hepsî zikir olsun diye فَانِ الذِّكْرَ عِبَارَةً Zira zikir ibarettir (Neden?) غَفْلَةً عَنْ طَرْدِ غَافِلَتِي Gafleti kovmaktan Ne zaman ki Gerçekleşti (Ne?) مُرَاعَاةُ الْأَوَامِرِ وَالنَّوَاهِي Emir ve nehylere riayet etmek (Nerede?) مِنْ أَسْرِ كُتْلَةٍ أَوْ لَحْزَةٍ Kurtuluş (Neden?) مُيَسَّرٌ Bütün işlerde فَقَدْ تَيَسَّرَتْ Müyesser olur (Neden?) غَفْلَةً Emirleri veren (Neden?) عَنِ الْأَمْرِ بِالْأَوَامِرِ وَالنَّاهِي عَنِ الْمَنَاهِي Gafletin tamamından ve yasakları koyan zattan وَحَصَلَ دَوَامُ ذِكْرِهِ تَعَالَى Ve Allah'ın devamlı zikri gerçekleşir Devamlı مِنْ دَوَامِ الذِّكْرِ (Neden olan?) وَهَذَا الَّذِي ذَكَرْنَاهُ Zikirden (Nedir o?) اللَّهُ أَسْرَارُهُمْ قَدْ سَأَلَ خَوَاجِكَا يَادْذَا شَتَّ Yaddaştır Hâcegan'ın ötesindedir (Allah sırlarını pak etsin) (Neden?) عَلَى الْبَاطِنِ Zira o batına aittir (Neden?) وَهَذَا مُتَمَشِّقٌ Bu ise geçerlidir (Nerede?) فِي الظَّاهِرِ Aynı şekilde وَإِنْ كَانَ Her ne kadar olsa da (Ne?) مُتَعَسِّرًا Zor ALLAHُ سُبْحَانَهُ وَفَقْنَا اللهُ Sühbânehü bizi ve sizi muvaffak kılsın (Neyfe?) وَالتَّحِيَّةُ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَ عَلَى إِلَهِ الصَّلَاةِ وَالتَّحِيَّةِ Şeriat'ın sahibine ittibâ ile (a.s.)

